

Mikkolan koulun opetussuunnitelman yleinen osa

Perusopetus yleissivistuksen perustana	3
Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet	3
Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri	5
Oppimista ja hyvinvointia edistävän koulupäivän järjestäminen	7
Yhteinen vastuu koulupäivästä	7
Yhteistyö	8
Oppilaiden osallisuus koulun arjessa	8
Kodin ja koulun yhteistyö	9
Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö	10
Muita opetuksen järjestämistapoja	11
Yhdysluokkaopetus	11
Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)	11
Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus	11
JOPO - luokan työpaikkaopiskelu (TYPO)	11
Opetus erityisissä tilanteissa	13
Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta	13
Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa	13
Kouluruokailu	14
Koulumatkat ja koulukuljetukset	15
Oppimisen arviointi	15
Arvioinnin painopisteet	15
Arviointi lukuvuoden aikana	16
Arviointikeskustelut	16
Itsearviointi	16
Opinnoissa etenemisen, luokalta siirtymisen ja luokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt	17
Valinnaisten aineiden arviointi	17

<u>Päättövaiheen arviointi</u>	18
<u>Todistukset</u>	18
<u>Käyttäytymisen tavoitteet ja arviointi</u>	18
<u>Käyttäytymisen arviointikriteerit:</u>	20
<u>Oppimisen ja koulunkäynnin tuki</u>	20
<u>Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet</u>	22
<u>Yleinen tuki</u>	22
<u>Tehostettu tuki</u>	22
<u>Eriytynen tuki</u>	23
<u>Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot</u>	24
<u>Tukiopetus</u>	24
<u>Valmistava opetus ja S2</u>	24
<u>Osa-aikainen erityisopetus</u>	25
<u>Ryhmämuotoinen tuki</u>	26
<u>Iltapäiväkerhotoiminta</u>	26
<u>Avustajapalvelut</u>	26
<u>Verkostotyö</u>	27
<u>Icehearts-yhteistyö</u>	27
<u>Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö</u>	27
<u>Nivelvaiheet</u>	28
<u>Kielitietoinen koulu</u>	29

Perusopetus yleissivistuksen perustana

Mikkolan koulu on turvallinen ja lämminhenkinen paikka kehittyä, kasvaa ja oppia. Toiminta-ajatuksemme perustana on yhtenäiskoulun arki, jossa eri-ikäiset lapset käyvät koulua luontevasti yhdessä toimien. Mikkolan yhtenäiskoulussa oppilaalla on mahdollisuus opiskella samassa koulussa koko perusopetuksen ajan, mikä takaa lapselle turvallisen koulupolun ensimmäisestä yhdeksänteen luokkaan asti.

Koulumme opettajat ja oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä koulun toimintaa. Olemme oppiva yhteisö, jossa panostetaan hyvinvointiin, viihtyvyyteen ja jokaisen osallisuuteen. Mikkolan koulussa katsomme tulevaisuuteen ja elämme ajan hermolla, osana muuttuvaa yhteiskuntaamme. Opettajuutta tuetaan mahdollistamalla jatkuva ammatillinen kehittyminen kouluttautumalla sekä jakamalla ideoita ja tietoa opettajien kesken.

Mikkolan koulun oppilaat ja opettajat tulevat monista erilaisista kulttuuritaustoista. Kulttuurienvälinen vuoropuhelu kasvattaa ja monipuolistaa koko kouluyhteisöä, kun kaikki kunnioittavat toisiaan. Pidämme tärkeänä, että kaikki kouluyhteisön jäsenet sitoutuvat koulumme yhteisiin sääntöihin ja käytänteisiin ja ymmärtävät niiden merkityksen hyvälle ja toimivalle yhteisölle.

Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Tavoitteenamme on kasvattaa ja opettaa oppilaitamme tulevaisuuden osaajiksi painottamalla seitsemää laaja-alaista osaamiskokonaisuutta osana kaikkea opetustamme. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta sekä kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Laaja-alaiden osaamiskokonaisuuksien yhteisenä tavoitteena on tukea ihmisenä kasvamista osaksi yhdenvertaista ja tasa-arvoista yhteiskuntaa.

Valtakunnallinen perusopetuksen opetussuunnitelma määrittelee seitsemän laaja-alaisen osaamisen aluetta: ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1), kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2), itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3), monilukutaito (L4), tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5), työelämätaidot ja yrittäjyys (L6) sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7). Laaja-alaisen osaamisen kaikkia osa-alueita harjoitellaan luontevasti päivittäin koulumme arjessa ja osana oppimista. Korostamme koulussamme erityisesti *ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja, oppilaiden osallistumista ja vaikuttamista sekä työelämätaitoja ja yrittäjyyttä*. Pidämme näitä taitoja tärkeinä, koska haluamme kasvattaa oppilaitamme itsenäisiksi, ajatteleviksi, aktiivisiksi ja vastuuntuntoisiksi yhteiskunnan jäseniksi, joilla on tietoja, taitoja ja asenteita, joiden avulla he voivat tavoitella itselleen merkityksellisiä päämääriä.

Ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot luovat perustan muulle oppimiselle. Tiedon määrän kasvaessa on tärkeää oppia ajattelemaan itse ja luottamaan omaan ajatteluun. Mikkolan koulussa oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, opettajien ja muiden koulun aikuisten sekä eri yhteisöjen ja oppimisympäristöjen kanssa. Jokaisessa oppiaineessa tuemme ja harjaannutamme systemaattisesti oppilaiden opiskelutaitoja, jotta oppilas pystyisi paremmin tunnistamaan itselleen sopivia oppimistyyliä. Oppilaita ohjataan itsearviointiin, omien taitojen realistiseen havainnointiin ja ymmärrykseen siitä, mitä oman työskentelyn tasolla voidaan saavuttaa. Opettajan tehtävänä on luoda ilmapiiri, jossa oppilas rohkaistuu myönteisen ja monipuolisen palautteen tukemana poistumaan mukavuusalueeltaan ja asettamaan itselleen haastavampia tavoitteita. Tavoitteena on oppimistaan itse ohjaava oppilas.

Oppilaat harjoittelevat koulussamme vaikuttamista, päätöksentekoa ja vastuullisuutta oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Oppilaille annetaan aitoja *osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia* esimerkiksi seuraavanlaisissa asioissa:

*teemapäivien ja tapahtumien suunnittelu

*oppilaskunta-, tukioppilas-, välituntileikittäjä- ja kummiluokkatoiminta

* valinnaiskurssit

* tilojen ja oppimisympäristöjen suunnittelu

* oman oppimisen suunnitteleminen, tavoitteiden asettaminen ja itsearviointi

Pidämme tärkeänä, että oppilaat saavat kokemuksia, jotka auttavat ymmärtämään työn, yritteliäisyyden ja oman vastuun merkityksen toimittaessa yhteisön ja yhteiskunnan jäsenenä. Koulussamme herätellään uteliaisuutta uusia asioita ja oppimista kohtaan sekä kiinnostusta ja arvostusta työtä ja työelämää kohtaan. Koulun ja lähialueen yritysten yhteistyötä vahvistetaan tekemällä yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan. Oppilaita innostetaan osallistumaan oman lähiympäristönsä kehittämiseen sekä yhteistyöhön eri tahojen, kuten esimerkiksi nuorisotoimen, uskonnollisten yhteisöjen, urheiluseurojen, järjestöjen ja yritysten kanssa.

Aidon osallistumisen ja vaikuttamisen kautta oppilasta ohjataan ymmärtämään omien valintojen vaikutuksia itsen ja ympäristöön sekä perustelemaan omia näkemyksiään ja valintojaan.

Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Koulumme aikuisten toiminnalla sekä koulumme pedagogisella johtamisella on merkittävä rooli oppimisen edellytyksistä huolehtimisessa, opetuksen laadun kehittämisessä ja kannustavan toimintakulttuurin luomisessa. Päävastuu laajasta pedagogisesta johtamisesta on koulumme rehtorilla. Johtoryhmän tehtävänä on auttaa rehtoria tuomaan arvot ja kasvatukselliset linjaukset osaksi jokaisen kouluyhteisön jäsenen arkea.

Oppivan yhteisön rakentuminen ja joustavan toimintakulttuurin vahvistaminen edellyttää oppilaiden ja opettajien aitoa vuorovaikutusta, aktiivista pedagogista keskustelua sekä yhdessä tekemistä ja oppimista yli oppiaine- ja luokka-asterajojen. Yhdessä tekeminen tarkoittaa käytännössä:

* oppilaiden kuuntelemista ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä opiskeltavien aiheiden ja opetusmenetelmien osalta silloin, kun se on pedagogisesti perusteltua

- * opettajien tiimi- ja työparityöskentelyä opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa
- * yhteistyötä rinnakkaisluokkien ja eri ikäluokkien kanssa
- * samanaikaisopettajuutta
- * monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelua ja toteuttamista yli luokka-aste- ja oppiainerajojen

Oppilaidemme opintoihin sisältyy lukuvuosittain vähintään yksi oppimiskokonaisuus, jossa opittavaa asiaa tarkastellaan yli oppiaine- ja opetusryhmärajojen. Näin oppilaat voivat paremmin ymmärtää opiskeltavien asioiden ja eri oppiaineiden välisiä suhteita ja keskinäisiä riippuvuuksia. He myös kykenevät paremmin soveltamaan opittuja tietoja ja taitoja yhteistyössä toisten kanssa. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien sisällöt valitaan vuosittain joustavasti ja ajankohtaisuutta silmällä pitäen seuraavaa lukuvuotta suunniteltaessa. Ne voidaan toteuttaa joko koulu-, luokka-aste tai tiimikohtaisesti. Oppimiskokonaisuudet kirjataan syksyllä lukuvuosisuunnitelmaan.

Mikkolan koulussa sekä opetusryhmän että yksittäisen oppilaan kasvua ja oppimista tuetaan tarvittaessa monipuolisin työtavoin, joustavin opetusjärjestelyin ja erilaisin tukimuodoin. Joustavat opetusjärjestelyt mahdollistavat oppilaan opiskelun sekä yleisopetuksen että erityisopetuksen ryhmissä oppilaan oppimista parhaiten tukevalla tavalla. Koulun lukujärjestys pyritään laatimaan siten, että se tukee oppilaiden ryhmittelyä pedagogisin perustein ja oppilaiden omien edellytysten mukaista oppimista. Yleisen tai tehostetun tuen oppilaat voivat tarvittaessa opiskella oppiainetta joko jatkuvasti tai periodimaisesti erityisopetuksen pienryhmässä.

Mikkolan koulussa annetaan musiikin painotettua opetusta vuosiluokilla 3 - 9. Painotetun musiikin opiskelijat valitaan musikaalisuustestien perusteella 2. luokan aikana. Pääsykokeet järjestetään yhteistyössä Vantaan musiikkiopiston kanssa. Musiikin opiskelussa painotetaan klassista musiikkia ja yhteismusisointia. Oppilas valitsee musiikkiluokkaopiskelun alussa orkesterisoittimen..

Oppilaat aloittavat säännöllisen orkesterisoiton 5. luokalla osallistuen joko Vegan orkesterin tai sinfoniaorkesterin toimintaan. 3. ja 4. luokan oppilaat osallistuvat alakoulun kuoron toimintaan. Yläluokkien kuoron toiminta on kerhomuotoista. Musiikkiluokilla järjestetään musiikinopetusryhmien sekä musiikkiluokkien yhteisiä konsertteja, jotka antavat mahdollisuuden esiintymistaitojen kartuttamiseen. Musiikkiluokkalaiset käyvät esiintymässä myös koulun ulkopuolella ja tekevät yhteistyötä alueen muiden musiikkitoimijoiden kanssa.

Oppimista ja hyvinvointia edistävän koulupäivän järjestäminen

Yhteinen vastuu koulupäivästä

Turvallinen oppimisympäristö on jokaisen oppilaan oikeus. Koulun selkeät säännöt, turvallisten aikuisten läsnäolo sekä tunne huomatuksi ja hyväksytyksi tulemisesta luovat turvallisuutta arjessa. Mikkolan koulussa painotetaan hyviä tapoja ja toisten kunnioittamista. Koulun arjessa harjoitellaan hyviä vuorovaikutustaitoja – toisen kuuntelemista ja huomioonottamista. Yhdessä tekeminen, huumori ja hyvät ihmissuhteet luovat turvallista ja myönteistä ilmapiiriä.

Haluamme oppilaidemme ymmärtävän, kuinka tärkeä merkitys viihtyisällä ja elinvoimaisella ympäristöllä on jokaisen ihmisen hyvinvoinnille. Kestävän kehityksen mukaiset arvot huomioidaan kaikessa koulun toiminnassa. Kasvatamme oppilaita pitämään huolta omista ja yhteisistä tavaroista. Kierrätämme, sammutamme valot ja sähköä tarvitsevat laitteet silloin, kun niitä ei tarvita, ja pidämme huolta paikkojen siisteydestä.

Yhteistyö

Oppilaiden osallisuus koulun arjessa

Oppilaamme osallistuvat kouluyhteisömme arjen suunnitteluun ja käytännön toteutukseen. Mikkolan koulun yhteiset, opettajien ja oppilaiden yhdessä suunnittelemat ja järjestämät tapahtumat, teemapäivät ja juhlat luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä antavat puitteet eri-ikäisten oppilaiden vuorovaikutukselle, yhdessä kasvamiselle ja yhteistyölle. Eri-ikäisten oppilaiden välinen yhteistyö edistää myös luokanopettajien ja aineenopettajien välistä yhteistyötä ja vahvistaa näin oppivan yhteisön rakenteita ja toimintakulttuuria.

Koulumme jo perinteeksi muodostuneita tapahtumia kehitetään edelleen yhdessä oppilaiden kanssa. Näitä tapahtumia ovat esimerkiksi vuotuiset juhlat, talviriehapäivä, kodin ja koulun yhteistyöpäivä, sählyturnaus ja opettajat vs. oppilaat -jalkapallopelejä. Kouluvuoden aikana oppilaamme toimivat myös ruokalassamme saliapulaisina, osallistuvat kouluruokailun ja kouluruokalan viihtyvyyden suunnitteluun sekä yhteisten päivänavausten toteuttamiseen. Päivänavaustemme teemat tukevat ajankohtaisten aiheiden käsittelyä ja eri oppiaineiden sisältöjä.

Oppilaiden ryhmäytyminen on luonteva osa koulun päivittäistä arkea. Siihen kiinnitetään erityistä huomiota, kun oppilaat siirtyvät esiopetuksesta alakouluun ja alakoulusta yläkouluun sekä aina uusia ryhmiä muodostettaessa. Oppilaiden ryhmäytymistä mietitään jo lukuvuotta suunniteltaessa, ja koulussamme lukuvuosi aloitetaan ns. ryhmäytymisviikolla, jolloin oppilaat ja opettajat sekä rinnakkaisluokat voivat keskittyä tutustumiseen, ryhmässä toimimisen harjoitteluun ja hyvän ilmapiirin luomiseen. Yhteisölliseen ilmapiiriin kiinnitetään huomiota koko lukuvuoden ajan esimerkiksi pitämällä kerran kuussa luokanvalvojan tunteja, joilla käsitellään oman luokan ja koko koulun yhteisiä asioita, ja järjestämällä luokkatasoisia yhteisiä retkiä ja tempauksia.

Koulumme rakenteet ja käytänteet mahdollistavat luontevasti eri-ikäisten oppilaiden keskinäisen kanssakäymisen. Oppilaiden keskinäistä yhteenkuuluvuutta tuetaan myös muun muassa vertaissovittelulla, kummiluokkatoiminnalla, yhteisillä päivänavauksilla, teemapäivillä sekä tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminnalla. Välitunneilla on suuri merkitys oppilaiden jaksamiselle ja sosiaalisten suhteiden ylläpitämiselle. Kannustamme oppilaitamme suunnittelemaan ja järjestämään mielekästä tekemistä välitunneille yhteistyössä oppilaskunnan, tukioppilaiden, välituntileikittäjien ja kummioppilaiden kanssa.

Oppilaiden osallisuuden toteutumista arvioidaan ja kehitetään lukuvuosittain. Toimintaa arvioidaan ja kehittämissuunnitelma tehdään yhdessä henkilökunnan, oppilaiden ja vanhempainyhdistyksen kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Mikkolan koulussa tuetaan kotien ensisijaista kasvatustehtävää ja huolehditaan oppilaan opetuksesta. Oppilaan velvollisuus on osallistua perusopetukseen sekä kantaa vastuunsa kouluyhteisön jäsenenä. Oppilaan sujuvaa koulunkäyntiä tukevat kodin ja koulun rakentava yhteistyö ja avoin keskustelu sekä tarvittaessa varhainen puuttuminen oppilaan elämässä huolta aiheuttaviin asioihin oppilashuollon keinoin. Päivittäisen kotien ja koulun perusyhteistyön lisäksi kodin ja koulun yhteistyöhön kuuluvat vanhempainillat sekä arviointikeskustelut jokaisen oppilaan ja huoltajan kanssa. Koulussamme toimii myös aktiivinen vanhempainyhdistys ja oppilaiden huoltajien perustamia luokkatoimikuntia.

Vanhempainillat ovat tilaisuuksia, joissa kerrotaan koulunkäyntiin liittyvistä ajankohtaisista asioista. Koulussamme järjestetään syksyllä luokkakohtaiset vanhempainillat, joiden tavoitteet ja rakenteet opettajat suunnittelevat luokkatasoisin. Koko koulun vanhempainiltojen teemoiksi valitaan ajankohtaisia aiheita, jotka koskettavat useampia luokkia tai luokka-asteita. Näiden vanhempainiltojen sisällöt suunnitellaan yhdessä opettajien ja huoltajien kanssa. Vanhempainilloissa käytetään tarvittaessa tulkkeja, mutta järjestämme toisinaan tarpeen mukaan myös omia vanhempainiltoja eri kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaiden

huoltajille. Vanhempainiltojen ajankohdat ilmoitetaan huoltajille lukuvuoden alussa sekä Wilma-viestillä ajankohdan lähestyessä.

Huoltajat kutsutaan kaikkiin lukuvuoden perinteisiin juhliin, tapahtumiin ja konsertteihin. Järjestämme yhdessä vanhempainyhdistyksen kanssa lukuvuosittain kodin ja koulun yhteistyöpäivän. Myös yksittäiset luokat voivat järjestää omia juhlia, tapahtumia ja retkiä ja kutsua niihin huoltajat mukaan.

Huoltajia kannustetaan osallistumaan koulun toimintaan esimerkiksi luokkatoimikuntia perustamalla. Näistä osallistumisen ja vaikuttamisen keinoista kerrotaan yleisissä vanhempainilloissa. Luokkatoimikunnista on edustus vanhempainyhdistyksessä, Mikkolan koulun vanhemmat ry:ssä. Huoltajilla on mahdollisuus osallistua kaksi kertaa vuodessa koulun yhteisölliseen hyvinvointiryhmään, jossa käsitellään koulun yleiseen hyvinvointiin liittyviä asioita.

Huoltajille suunnattu ajankohtainen viestintä sekä koulun, luokan että yksittäisen oppilaan tasolla hoidetaan pääsääntöisesti Wilman välityksellä. Opettajat noudattavat kodin ja koulun välisessä yhteydenpidossa koulun viestintäohjeistusta. Koulun internetsivut toimivat koulumme ulkoisena viestintäkanavana. Internetsivuston avulla luokat voivat myös pitää omia blogeja, joista muodostuu lukuvuosikirja. Käytämme myös viikoittain sosiaalista mediaa välittämään tunnelmia ja tuokiokuvia koulun arjesta.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Mikkolan koulussa noudatetaan kasvatuskeskusteluiden ja kurinpidollisten keinojen osalta Vantaan kaupunkitasoista ohjeistusta (suunnitelma kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisten keinojen käytöstä), joka löytyy koulun lukuvuosisuunnitelmasta.

Muita opetuksen järjestämistapoja

Kun oppilaan oppiainekohtainen eteneminen on vuosiluokkatasoa hitaampaa tai nopeampaa, oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta saattaa olla tarkoituksenmukaista järjestää opetus jollakin seuraavista tavoista:

Yhdysluokkaopetus

Käytämme yhdysluokkaopetusta silloin, kun se on koulun opetusjärjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaista oppilasmäärän vuoksi tai pedagogisista syistä.

Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)

Mikkolan koulussa käytetään vuosiluokkiin sitomatonta opetusjärjestelyä silloin, kun oppiainekohtainen eteneminen vuosiluokkatasoa hitaammin tai nopeammin on tarkoituksenmukaista oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta. Opetusjärjestelyyn päädytään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Hyödynnämme koulumme opetuksessa myös etäyhteyksiä tarpeen mukaan esimerkiksi kielten opetuksessa, kummiluokka- tai ystävyyskoulutoiminnassa, yhteydenpidossa Vegan ja Lyyran välillä sekä koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa. Perusopetuksen aikana oppilaan tulee saada kokemuksia etäyhteyksien käytöstä. Oppilaalle voidaan tarjota mahdollisuus osallistua kokeeseen ja muuhun verkossa tapahtuvaan opiskeluun hänen ollessaan pitkään sairaana tai muuten estynyt opiskelemaan isossa ryhmässä. Myös tukiopetusta voidaan järjestää etäyhteyksiä hyödyntäen.

JOPO - luokan työpaikkaopiskelu (TYPO)

Joustava perus-opetus on tarkoitettu toiminnallisuudesta hyötyville oppilaille, jotka eivät pysty osoittamaan omaa osaamistaan perusopetuksen ryhmässä ja näin ollen perusopetuksen loppuunsaattaminen on vaarassa. Oppilaalta edellytetään kykyä

työpaikkaopiskeluun. Oppilaat ovat oppivelvollisuusikäisiä, aloittavan vuoden aikana vähintään 14-vuotiaita.

Oppilaat valitaan pienryhmään oppilaan ja huoltajien hakemusten perusteella ja moniammatillisesta oppilashuollollisesta suosituksesta. Oppilaat haastatellaan Vantaan yhteisellä haastattelukyselyllä ja näiden pohjalta oppilaat valitaan joustavaan perusopetuksen ryhmään. Päätöksen valinnasta tekee viranhaltija (aluepäällikkö).

Joustava perusopetus on toiminnallinen tapa suorittaa perusopetuksen viimeiset lukuvuodet. Opiskelussa vuorottelee työpaikkaopiskelu ja koulussa tapahtuva opiskelu. Lisäksi opiskelussa hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä; vierailuja eri laitoksiin ja tapahtumiin sekä järjestetään leirikouluja. Työpaikkaopiskelujaksoja on lukuvuoden aikana n. 80 päivää ja jaksot ovat osa peruskoulun päättöarviointia.

Oppilaan viikko-ohjelma muodostuu pääsääntöisesti kahdesta työpaikkaopiskelupäivästä ja kolmesta koulupäivästä. Ennen työssäoppimisjaksoa tehdään osapuolten kesken työsopimus, jonka yhteydessä selvitetään työturvallisuusmääräykset sekä tietosuojan ja salassapitoon liittyvät asiat. Työpaikkaopiskelujaksoilla oppilaat saavat oppimistehtäviä ja oppilas saa jakson aikana opettajalta ohjausta ja opetusta tehtäviin liittyen. Työpaikkaopiskelujakson päätteeksi työjakso arvioidaan yhdessä oppilaan, työpaikkaohjaajan ja opettajan kesken.

Joustavan perusopetuksen aikana tehdään tiiviistä yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja työpaikkaopiskelupaikkojen kanssa etsitään mahdollisuuksia oppisopimuksen kautta ammattiin valmistumiselle.

Oppilaat ovat perusopetuksen oppilaita ja siten oikeutettuja oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, ohjaukseen ja oppilashuoltoon. Opettajan lisäksi toimintaan osallistuu toinen aikuinen. Joustavan perusopetuksen oppilaille laaditaan oppimissuunnitelma tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva

suunnitelma kahden kuukauden kuluessa opetuksen alkamisesta. Suunnitelmassa määritellään myös yksilöllinen valinnaisaineiden suorittamistapa. Joustavan perusopetuksen toimintaa suunnittelee, organisoii, arvioi ja kehittää kaupunkitasoinen ohjausryhmä.

Opetus erityisissä tilanteissa

Kaupunkitasoisia erityisen tuen ryhmiä ovat vammais-, etappi-, paja- ja poliopetuksen ryhmät.

Oppilaan sairastumisen tai muun vaikean elämäntilanteen estäessä koulunkäynnin opetus järjestetään oppilaan tarpeiden mukaan tilanteen vaatimalla tavalla. Jos oppilas ei tällöin voi osallistua kouluopetukseen, hänelle tehdään Perusopetuslain (PoL) 18§:n mukaan hallintopäätös, jossa määritellään oppilaan opetusjärjestelyt. Oppilaan koulunkäynnin järjestelyjä koskeva suunnitelma kirjataan hänen oppimissuunnitelmaansa tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä hänen henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaansa (HOJKS). Erityisissä tilanteissa annettavassa opetuksessa voidaan myös hyödyntää etäyhteyksiä ja verkko-opiskelua.

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Mikkolan alueella toimii Icehearts-ryhmiä sekä pojille että tytöille. Icehearts-toiminta on Suomen Icehearts ry:n joukkueurheilun toimintamallin mukaista toimintaa lapsen tukemiseksi koulussa ja vapaa-ajalla. Icehearts-toiminnalla edistetään hyvinvointia, osallisuutta ja sosiaalisia taitoja sekä tuetaan koulunkäynnin sujuvuutta. Icehearts-kasvattaja työskentelee joukkueen lasten arjessa koulussa ja vapaa-ajalla opettaen, ohjaten ja välittäen sekä olemalla turvallinen aikuinen arjessa. Toiminta räätälöidään lasten yksilöllisten tarpeiden mukaan, ja se jatkuu nuoren täysi-ikäistymiseen asti.

Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, Vantaan luontokoulu ja Vantaan seurakunta ovat koulumme ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa teemme säännöllisesti yhteistyötä. Yhteistyö määritellään vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Mikkolan koulun tiloissa on oma koulukirjasto. Lainaustoiminta on suunnitelmallista ja organisoitua. Kirjastoyhteistyötä kaupunginkirjaston kanssa tehdään kirjastoauton ja Lumon kirjaston kanssa. Kirjasto edistää lukuharrastusta tarjoamalla kullekin ikäryhmälle sopivaa kaunokirjallisuutta, järjestämällä kirjavinkkausta ja kirjallisuusesittelyjä ja tukemalla kirjallisuusediplomi- ja muita lukemista edistäviä kampanjoita huomioiden myös oppilaiden erityistarpeet. Jokaiselle vuosiluokalle on määritetty keskeiset kirjaston käytön opetuksen tavoitteet.

Kerhotoiminta on osa oppilaan hyvän koulupäivän kokonaisuutta. Erilaisten kerhojen avulla pyrimme edistämään oppilaidemme fyysistä ja henkistä aktiivisuutta ja hyvinvointia. Kerhotoiminta on oppilaille maksutonta toimintaa, jota suunnitellaan yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa. Kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden monipuolista kasvua ja oppimista opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Mikkolan koulussa toimii Korson seurakunnan ylläpitämä iltapäiväkerho. Koulu tekee lähes päivittäistä yhteistyötä iltapäiväkerhon ohjaajien kanssa, ja toimintaa suunnitellaan yhdessä koulun johdon ja iltapäiväkerhon ohjaajien sekä heidän esimiestensä kanssa. Olemme Liikkuva koulu -verkoston koulu, ja koulussamme toimii myös matalan kynnyksen WAU-liikuntakerhoja.

Kouluruokailu

Kouluruokailu on olennainen osa oppilaan terveys- ja tapakasvatusta. Tavoitteena on, että oppilas oppii arvostamaan ruokaa ja tekemään terveellisiä valintoja. Koulun aikuisia on aina läsnä ruokailutilanteessa valvomassa ruokailun sujuvuutta. Oppilailla on mahdollisuus osallistua ruokalistan ja ruokailutapahtuman suunnitteluun yhteistyössä koulun keittiöhenkilökunnan ja opettajakunnan kanssa. Koulussamme

jokainen oppilas toimii vuorollaan ruokalan saliapulaisena ja osallistuu näin koulun yhteisten asioiden hoitamiseen. Kouluruokalaa kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa toimivammaksi ja viihtyisämmäksi. Kulttuuriin tai terveyteen liittyvät erityistarpeet huomioidaan kouluissa tarjoamalla oppilaille erityistarpeita vastaava vaihtoehto päivän ruoalle. Terveystenhoitaja keskustelee tarvittaessa ruokailuun liittyvistä erityistarpeista huoltajien kanssa.

Koulumatkat ja koulukuljetukset

Koulu tukee oppilaan kotoa saamaa liikennekasvatusta. Koulun aikuiset edistävät oppilaan ikäkauden mukaista liikennevalmiuden kehittymistä luontevasti esimerkiksi koulun opintoretkien yhteydessä. Tavoitteena on kyky toimia vastuullisesti ja turvallisesti liikenteessä muut liikkuajat huomioiden. Koulu kannustaa oppilaita omaehtoiseen liikkumiseen koulumatkoilla, mutta päätös siitä, miten ja millä kulkuvälineellä koulumatkaa kuljetaan, tehdään aina kotona. Mikkolan koulussa toivotaan, että koulumatkapyöräilyyn siirryttäisiin aikaisintaan 3. luokalla. Koulussa tutustutaan keskeisiin liikennesääntöihin, koulumatkoihin liittyviin erilaisiin liikenneympäristöihin ja turvalliseen koulumatkapyöräilyyn. Omaehtoinen liikkuminen parantaa oppilaan kykyä havainnoida ja ymmärtää ympäristössä tapahtuvia asioita ja edistää oppilaan psyykkistä ja fyysistä jaksamista. Terveellisyyden ja turvallisuuden lisäksi koulumatkoissa huomioidaan tapakasvatus.

Oppimisen arviointi

Arvioinnin painopisteet

Arviointi on olennainen osa oppimista. Mikkolan koulussa tavoitteenamme on, että oppilaalle muodostuu arvioinnin kautta kuva hänen omista vahvuuksistaan ja kehitettävistä osa-alueistaan. Arvioimme oppilaita monipuolisesti ja annamme heille jatkuvaa palautetta. Painotamme arvioinnissa oppilaan oppimisprosessia. Arviointi kohdistuu taitojen ja tietojen arviointiin, ei oppilaan persoonaan. Arvioimme niitä asioita, joita oppilas voi omalla työskentelyllään edistää ja joihin opettaja voi opettamisellaan vaikuttaa. Kerromme oppilaille oppiaineiden tavoitteista ja sisällöistä

säännöllisesti, jotta he tietävät, mihin heidän tulisi pyrkiä. Oppilasta ohjataan löytämään itselleen sopivin tapa oppia, ja oppilaalle tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia näyttää osaamistaan. Käymme kotien kanssa jatkuvaa vuoropuhelua oppilaiden etenemisestä ja kokonaistilanteesta Wilman välityksellä ja arviointikeskusteluissa. Koulussamme käydään jatkuvaa kollegiaalista keskustelua arvioinnista, sen merkityksestä ja kehittämisestä. Hyödynnämme arvioinnin pohjalta saatuja tietoja opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Arviointi lukuvuoden aikana

Arviointikeskustelut

Koulussamme annetaan oppilaille vuosittain yksi lukuvuositodistus sekä kaksi väliarviointia, joista toinen on arviointikeskustelu. Arviointikeskusteluun osallistuvat oppilas, huoltaja ja luokanopettaja tai luokanvalvoja. Arviointikeskustelu on osa monipuolista arviointia, joka ohjaa ja kannustaa oppilaan opiskelua sekä kuvaa, miten hyvin oppilas on saavuttanut kasvulle ja oppimiselle asetetut tavoitteet. Arviointikeskustelun runkona toimii oppilaan ja huoltajan etukäteen Wilmassa tekemä laaja-alaisen osaamisen alueiden arviointi. Arviointikeskustelujen ajankohta määritellään vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Yleisen ja tehostetun tuen oppilaiden osalta arviointikeskustelu voidaan sisällyttää oppimissuunnitelman päivitykseen. Erityisen tuen oppilaiden osalta arviointikeskustelu voidaan sisällyttää HOJKS:n päivitykseen.

Itsearviointi

Oppilaan itsearviointi on keskeinen osa arviointikeskustelua. Oppilas tekee arviointikeskustelun yhteydessä laajan itsearvioinnin yhteistyössä huoltajan ja opettajan kanssa. Tavoitteena on, että oppilaalle muodostuu arvioinnissa kuva omista vahvuuksistaan ja kehitettävistä osa-alueistaan.

Itsearviointi perustuu oppilaan ja opettajan päivittäiseen kanssakäymiseen ja opettajan antamaan palautteeseen, joka on ohjaavaa, rohkaisevaa, realistista ja

riittävän yksityiskohtaista. Oppilaat määrittelevät yhdessä opettajan kanssa oppimisen tavoitteet. Tällöin oppilaalla on myös tiedossa, mitä ja miten arvioidaan. Oppilasta ohjataan ymmärtämään omaa oppimisprosessiaan ja arvioimaan omaa edistymistään ja kehittämisen tarpeitaan. Näin lisätään hänen omaa vastuuntuntoaan oppimisestaan.

Vertaisarvioinnissa oppilaat oppivat tukemaan ja kannustamaan toisiaan oppimisprosessissa. Vertaisarviointiin kuuluu oman ryhmän oppimisprosessin arviointi. Oppilaita ohjataan antamaan toisilleen myönteistä ja rohkaisevaa palautetta.

Opinnoissa etenemisen, luokalta siirtymisen ja luokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt

Oppilaan oppimisen edistymistä seurataan, ja edistymisestä käydään keskustelua oppilaan ja huoltajien sekä oppilaan opettajien kanssa. Ennen luokalle jättämistä on tarkasteltava oppilaan kokonaistilannetta; minkälaista tukea oppilas on saanut ja miten hän hyötyisi mahdollisesta luokan kertaamisesta. Luokan kertaamisen vaihtoehdon lisäksi arvioidaan myös vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen järjestämisen mahdollisuus. Oppilaalla, jolla on yksilöllistettyjä oppiaineita, ei luokan kertaamisen perusteena voi olla heikko koulumenestys yksilöllistetyissä oppiaineissa.

Valinnaisten aineiden arviointi

Valinnaiset aineet arvioidaan lukuvuoden aikana vähintään kerran. Taide- ja taitoaineiden valinnaisaineiden arviointi on osa kyseisen, kaikille yhteisen oppiaineen arviointia. Todistukseen ei tule erikseen mainintaa taide- ja taitoaineiden valinnaisten aineiden osalta, vaan arvosana kuuluu osaksi kaikille pakollisen taide- ja taitoaineen arviointia. Yläkoulun lyhyt valinnainen taide- ja taitoaineen valinnaiskurssi voi korottaa jo päättyneen aineen arvosanaa päättötodistukseen.

Muut kuin taide- ja taitoaineiden valinnaiset aineet, jotka ovat oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia, arvioidaan sanallisesti. Lisäksi vuosiluokilla 7-9 vähintään kahden vuosiviikkotunnin valinnaiset aineet arvioidaan numeroin.

Päättövaiheen arviointi

Päättöarvioinnin tehtävänä on määritellä, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut opetussuunnitelmassa (tai HOJKS:issa) määritellyt oppiaineen oppimäärän tavoitteet. Päättöarvioinnissa huomioidaan oppilaan oppimisen edistyminen ja osaamisen paraneminen hänen monipuolisten näyttöjensä perusteella.

Todistukset

Todistukset ovat yksi osa arviointikokonaisuutta. Jatkuva, koulun arjessa annettava ohjaava palaute ja arviointikeskustelut ovat arvioinnin keskiössä. Oppilaat saavat jokaisen lukuvuoden päätteeksi lukuvuositodistuksen, jossa arvioidaan kaikki opetetut oppiaineet. Arvosanat muodostuvat oppilaan oppimisprosessin ja oppiaineelle asetettujen tavoitteiden perusteella. Yhden kerran lukuvuoden aikana oppilaat saavat lisäksi myös sisällöltään lukuvuositodistuksen kaltaisen kirjallisen väliarvioinnin. Mikäli oppilas opiskelee vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen mukaan, voidaan välitodistus jättää antamatta niissä oppiaineissa, joita opiskellaan vuosiluokkiin sitomattomasti. 1. - 5. vuosiluokilla käytetään sanallista arviointia ja 6. - 9. vuosiluokilla numeroarvosanoja, joita voi täydentää sanallisesti

Vuosiluokilla 1-6 oppilaan arvioinnissa painottuvat kannustavuus ja ohjaavuus sekä osaaminen suhteessa oppiaineen tavoitteisiin. Päättövaiheessa (vuosiluokilla 7-9) arvioinnissa korostuu osaaminen suhteessa päättöarvioinnin kriteereihin.

Käyttäytymisen tavoitteet ja arviointi

Kouluyhteisöämme ohjaavat yhteiset käyttäytymisen periaatteet. Näillä myönteisyyttä ja vastuullisuutta korostavilla periaatteilla kannustamme kaikkia kouluyhteisömme jäseniä hyvään ja toiset huomioivaan käytökseen. Periaatteiden avulla pyrimme luomaan yhteisen näkemyksen hyveistä ja luonteen vahvuuksista, jotka rakentavat hyvää ja yhteisöllistä ilmapiiriä sekä kantavat elämässä eteenpäin.

Kannustamme näihin periaatteisiin kaikkia yhteisömme jäseniä: johtoa, opettajia, henkilökuntaa, oppilaita ja vanhempia.

Joustamiskyky: Olemme valmiita käyttäytymään joustavasti tarpeiden ja tilanteen mukaan yhteisöllisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Myötätunto: Olemme ystävällisiä ja huomaavaisia muita kohtaan ja tarjoamme apuamme toisillemme aina kun mahdollista.

Itsehillintä: Mietimme ja harkitsemme perusteellisesti, ennen kuin reagoimme ärsykkeisiin ja ryhdymme toimintaan.

Rohkeus: Kohtaamme rohkeasti vaikeatkin asiat.

Rehellisyys: Olemme rehellisiä itsellemme ja toisiamme kohtaan kaikessa mitä teemme.

Aloitteellisuus: Pidämme oma-aloitteisesti huolta omista ja kouluyhteisön yhteisistä asioista.

Uskollisuus: Olemme luottamuksen arvoisia ja sitoudumme siihen mitä olemme luvanneet.

Kunnioittaminen: Näytämme teoillamme, että kunnioitamme itseämme ja kaikkia ympärillämme olevia ihmisiä.

Vastuullisuus: Olemme vastuussa teoistamme ja otamme rohkeasti vastuun tekojemme seurauksista.

Luotettavuus: Toimimme siten, että ansaitsemme toisten luottamuksen ja kunnioituksen.

Toiveikkuus: Suhtaudumme tulevaisuuteen myönteisesti ja uskomme, että voimme omalla toiminnallamme vaikuttaa tulevaisuutemme. Kun teemme työtä tulevaisuutemme eteen sinnikkäästi, hyviä asioita alkaa tapahtua elämässämme.

Sinnikkyys: Tavoittelemme onnellista ja hyvää elämää ponnistelemalla sinnikkäästi omien päämääriemme saavuttamiseksi.

Käyttäytymisen arvioinnin kriteerinä on käyttäytymisen tavoitteiden mukainen jokapäiväinen käytös koulun arjessa. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan ikätaso siten, että käyttäytymistä arvioidaan sanallisesti vuosiluokilla 1–5 ja numeraalisesti vuosiluokilla 6–9. Numeroarviointiin voidaan liittää myös sanallinen osio.

Käyttäytymisen arviointikriteerit:

Arvosana 10

Oppilas:

- noudattaa johdonmukaisesti kouluyhteisölle asetettuja käyttäytymisen tavoitteita
- toimii vastuullisesti
- toimii rehellisesti ja luotettavasti
- edistää hyvää ilmapiiriä ja auttaa yhteisön muita jäseniä toiminnallaan
- tulee hyvin toimeen toisten oppilaiden ja henkilökunnan kanssa

Arvosana 8

Oppilas:

- käyttäytyy pääasiallisesti asiallisesti ja noudattaa kouluyhteisölle asetettuja käyttäytymisen tavoitteita
- toimii ohjeiden mukaan

Arvosana 6

Oppilas:

- toimii usein kouluyhteisölle asetettujen käyttäytymisen tavoitteiden vastaisesti
- saa kurinpidollisia rangaistuksia
- häiritsee usein oppitunnilla

Arvosana 4

Oppilas:

- ei välitä kouluyhteisön yhteisistä käyttäytymisen tavoitteista

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Kaikki koulumme aikuiset osallistuvat kasvatustyöhön. Päävastuu opettamisesta ja oppimisen ohjaamisesta on opettajilla, ja koulunkäyntiavustajat toimivat heidän apunaan. Pidämme tärkeänä ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä, ja siksi edistämme

kaikessa toiminnassamme yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat aktiivisesti kouluyhteisön toimintaan.

Kodin ja koulun sekä koulun moniammatillisen henkilöstön välistä yhteistyötä tehdään monin eri tavoin. Esimerkiksi:

- säännöllinen yhteydenpito koteihin
- arviointikeskustelut
- vanhempainillat
- tiedonsiirtopalaverit nivelvaiheissa
- yhteisöllinen hyvinvointityö, joka vuosittain kuvataan koulukohtaisessa oppilashuollon suunnitelmassa
- koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtävä ennaltaehkäisevä ja hoitoa tukeva yhteistyö
- yksittäisten oppilaiden monialaiset asiantuntijaryhmät

Mikäli oppilaasta herää huolta, koulussamme on selkeä toimintamalli oppilaan tukemiseksi. Huolenaiheita voivat olla esimerkiksi oppimisen vaikeus, käyttäytymisen vaikeus, runsaat poissaolot, tunne-elämän vaikeudet, sosiaaliset vaikeudet tai kiusaaminen. Tilanteessa toimitaan seuraavaan mallin mukaisesti:

- Opettaja ottaa asian puheeksi oppilaan ja huoltajan kanssa sekä ilmoittaa asiasta oppilaan luokanvalvojalle.
- Opettaja tukee oppilasta monipuolisilla pedagogisilla ja kasvatuksellisilla keinoilla yhteistyössä huoltajien, muiden oppilasta opettavien opettajien ja oppilaan luokanvalvojan kanssa. Tukitoimet kirjataan tarvittaessa oppimissuunnitelmaan.
- Opettajat seuraavat tilanteen korjaantumista. Jos muutosta ei tapahdu, opettaja tai luokanvalvoja ottaa yhteyttä kotiin. Huoltajilta pyydetään lupa oppilaan asian oppilashuollolliseen käsittelyyn.
- Vaikeissa tilanteissa joko rehtori tai oppilashuollon asiantuntijajäsen (kuraattori, koulupsykologi tai terveydenhoitaja) on huoltajatapaamisessa opettajan työparina heti alkuvaiheessa. Tällaisia tilanteita voivat olla

esimerkiksi pahoinpitelypuheet tai -epäilyt, päihde-epäilyt, oppilaan itsetuhoiset puheet ja epämääräiset kirjoitukset tai piirustukset.

Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Oppilailla on mahdollisuus saada tukea opiskeluunsa valtakunnallisen kolmivaiheisen tuen mallin mukaisesti. Tuen tasot ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki.

Yleinen tuki

Yleinen tuki on kaikille oppilaille suunnattua tukea. Yleisellä tuella pyritään ennaltaehkäisemään tai helpottamaan lieviä oppimisen esteitä. Yleinen tuki voi olla esimerkiksi opetuksen eriyttämistä eli oppilaalle yksilöllisesti sopivien opetusjärjestelyiden, tehtävien ja kokeiden antamista. Oppilas voi tarvittaessa saada myös tukiopetusta. Oppilas voi mennä tekemään läksyjä myös läksykerhoon tarpeen mukaan. Yleisen tuen vaiheessa oppilas voi tilapäisesti saada myös osa-aikaista erityisopetusta. Oppilaan oppimisen, kasvun tai sosiaalisen kehityksen tueksi voidaan laatia oppilaan, huoltajien ja koulun yhteistyönä oppimissuunnitelma. Mikäli yleisen tuen toimet eivät riitä, oppilas siirtyy seuraavalle tuen portaalle. Oppimissuunnitelmaa hyödynnetään arvioitaessa mahdollista tehostetun tuen tarvetta.

Tehostettu tuki

Jos yleinen tuki ei riitä, oppilaalle annetaan tehostettua tukea. Tätä varten laaditaan pedagoginen arvio. Luokanopettaja tai luokanvalvoja laatii pedagogisen arvion oppilaan ja huoltajien kuulemisen jälkeen yhdessä aineenopettajien ja erityisopettajan kanssa. Pedagoginen arvio käsitellään moniammatillisesti yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden (luokanopettaja/valvoja, laaja-alainen erityisopettaja, kuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja) kanssa.

Pedagogisessa arviossa kuvataan:

- oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tilanne kokonaisuutena
- oppilaan saama yleinen tuki ja arvio sen vaikutuksista
- oppilaan oppimisvalmiudet sekä oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvät erityistarpeet
- arvio siitä, millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä, oppilashuollollisilla tai muilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi tukea

Oppimissuunnitelmassa kuvataan, miten tehostettu tuki toteutetaan ja miten oppilasta arvioidaan. Oppimissuunnitelma päivitetään tarvittaessa, mutta vähintään kerran lukuvuodessa. Tehostetun tuen aikana käytössä ovat kaikki yleisen tuen muodot, olennaista on eri tukimuotojen muodostama kokonaisuus. Erityisesti laaja-alaisen erityisopettajan oppilaalle antama tuki tehostuu.

Erityinen tuki

Kun tehostettu tuki ei riitä, oppilaalle laaditaan pedagoginen selvitys oppilaan, huoltajien ja moniammatillisen oppilashuollon ammattihenkilöiden yhteistyönä. Selvityksen jälkeen oppilas voidaan siirtää erityisen tuen piiriin.

Pedagogisessa selvityksessä tulee olla opettajien antama selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä ja käytetyistä tukitoimista sekä monialaisen oppilashuollon ammattihenkilöiden selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta.

Erityisen tuen oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) yhteistyössä koulun opettajien, oppilaan ja huoltajien kanssa. Se sisältää suunnitelman, miten erityisopetus ja muut perusopetuksen tukimuodot toteutetaan. HOJKS laaditaan pedagogisen selvityksen ja oppilaalle aikaisemmin tehdyn oppimissuunnitelman perusteella kahden kuukauden kuluessa siitä, kun erityisen tuen päätös on tehty. HOJKS:ssa esitetään, miten erityinen tuki toteutetaan ja miten oppilasta arvioidaan. HOJKS päivitetään aina, kun oppilaan saamassa

tuessa tai tuen tarpeessa tapahtuu muutos, mutta kuitenkin vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa.

Erityisen tuen piirissä oppilaalla on mahdollisuus oppiaineen yksilöllistämiseen, pidennettyyn oppivelvollisuuteen tai toiminta-alueittain järjestettävään opetukseen valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisesti. Opetus voidaan järjestää joko kokonaan tai osin erityisopetuksen pienryhmässä.

Perusopetuslaissa säädetty tukimuodot

Tukiopetus

Oppilas saa tarvittaessa oppimisensa tueksi tukiopetusta, jota voivat oman opettajan lisäksi antaa muut koulumme opettajat. Tukiopetus voi tapahtua pienissä oppilasryhmissä tai yksilöopetuksena. Tukiopetuksesta ilmoitetaan oppilaan huoltajille.

Valmistava opetus ja S2

Maahanmuuttajataustaiset oppilaat, joilla ei ole puutteellisen kielitaidon takia edellytyksiä opiskella yleisopetuksessa, saavat koulussamme valmistavaa opetusta esikouluiästä alkaen.

Valmistavalla luokalla olevat oppilaat integroidaan mahdollisimman nopeasti, suomen kielen taitotaso huomioon ottaen, yleisopetuksen ryhmiin. Siirtyminen toteutetaan valmistavan luokan ja vastaanottavan luokanopettajan/luokanvalvojan yhteistyönä. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma vähintään seuraavan lukuvuoden ajaksi. Yleisopetuksen ryhmään integroitua oppilasta tuetaan kielitaidon kehittämisessä ja opinnoissa etenemisessä tarvittavilla keinoilla. Maahanmuuttajaoppilaat saavat suomi toisena kielenä (S2) -opetusta koko koulupolun ajan. S3-opetuksessa yläkoulun maahanmuuttajataustaiset oppilaat saavat tukea reaaliaineiden opiskeluun suomen kielellä.

Valmistavan opetuksen yleistavoitteet

- suomen kielen taidon oppiminen oppilaan kielellisen kehityksen mukaisesti
- oppilaan oman äidinkielen turvaaminen, säilyttäminen ja jatkuva kehittyminen
- tutustuttaa oppilaat suomalaiseen yhteiskuntaan, kouluun, kulttuuriin ja elinolosuhteisiin
- kehittää valmiuksia kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen, monikulttuurisuuteen ja kansainvälistymiseen
- tukea oppimista ja edistää valmiuksia oppilaiden siirtyessä perusopetusryhmiin
- eri oppiaineiden perussanastoon ja avainkäsitteisiin perehtyminen
- oman kielen ja kulttuurin arvostaminen

Valmistavan opetuksen sosio-emotionaaliset tavoitteet

- oppilaan sosio-emotionaalisen kehityksen tukeminen
- oppilaan kulttuuritaustan tunteminen ja huomioiminen
- oppilaan kokemustaustan tunteminen ottaen huomioon mahdolliset traumaattiset kokemukset
- yhteistyö perheen kanssa
- tehostettu oppilashuolto tarvittaessa (yhteistyö sosiaalitoimen kanssa)

S2-oppilaiden arviointi voi olla sanallista päättöarviointia lukuun ottamatta koko perusopetuksen ajan, ja se voidaan kääntää oppilaan äidinkielelle. Väliarviointi voi olla arviointikeskustelu, jossa voidaan tarkentaa oppilaan henkilökohtaista oppimissuunnitelmaa ja arvioida oppilaan edistymistä. Maahanmuuttajaoppilaan arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan tausta sekä vähitellen kehittyvä kielitaito.

Osa-aikainen erityisopetus

Oppilas voi saada erityisopettajan tukea omassa opetusryhmässään samanaikaisopetuksena tai pienryhmässä. Kaikki oppilasta opettavat opettajat suunnittelevat opetusta sekä opettavat ja arvioivat oppilasta yhdessä. Osa-aikaisen erityisopetuksen järjestäminen on suunnitelmallista ja tuen tarpeiden mukaan muuntuvaa ja joustavaa. Osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamistavoista sovitaan pedagogisissa palaverissa yhdessä huoltajan kanssa.

Ryhmämuotoinen tuki

Oppilaan opiskelu järjestetään pienemmässä oppilasryhmässä oppilaan omassa lähikoulussa tai kaupunkitasoisessa erityisryhmässä erityisopettajan johdolla silloin, kun hänen tuen tarpeensa tätä edellyttää. Lähikouluissa ryhmämuotoista tukea tarjotaan osa- tai kokoaikaisessa erityisryhmässä tai integraatioryhmässä.

Ennaltaehkäisevää ja yhteisöllistä hyvinvointityötä Mikkolan koulussa tukevat:

- Liikkuva koulu
- Koulun kerhotyö ja vanhempainyhdistyksen kanssa tehtävä yhteistyö
- Yhteistyö Iceheartsin kanssa
- Luokkayhteenvedot ja ilmapiirikyselyt
- Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja kiusaamisen vastainen työ
- Kouluterveys-, turvallisuus- ja hyvinvointityö
- Verkostotyö nuorisotoimen, seurakunnan, kieli- ja kulttuurikoordinaattorin ja poliisin kanssa

Iltapäiväkerhotoiminta

Iltapäiväkerho on osa koulumme toimintaa. Sen lähtökohtana ovat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Vantaan kaupunki koordinoi, ohjaa ja tukee iltapäivätoimintaa, mutta varsinainen palveluntuottaja ja toimija on Korson evankelis-luterilainen seurakunta.

Avustajapalvelut

Koulunkäyntiavustajan tuki on yleisen tuen oppilailla pääasiallisesti vähäistä, tilapäistä ja lyhytaikaista oppilas- tai ryhmäkohtaista tukea. Avustajapalvelut määritellään oppilaan oppimissuunnitelmassa.

Verkostotyö

Teemme yhteistyötä alueen muiden toimijoiden, kuten Vantaan nuorisotoimen, ennaltaehkäisevän päihdetyön ja Itä-Uudenmaan poliisin kanssa. Tavoitteenamme on tunnistaa alueen lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä yleisiä ilmiöitä ja puuttua ennaltaehkäisevästi lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä uhkaaviin tekijöihin. Kokoonnumme alueellisiin verkostopalaveriin 2 - 4 kertaa lukuvuodessa. Kokouksissa emme käsittele yksittäisten oppilaiden asioita.

Icehearts-yhteistyö

Icehearts-toiminta on alkanut koulussamme lukuvuoden 2011-2012 alussa. Toiminnan tavoitteena on tukea oppilaita ja heidän perheitään koko oppilaan koulupolun ajan.

Edellä mainittujen tukimuotojen lisäksi käytämme tarvittaessa kaupunki- ja aluetasoisia palveluita sekä osallistumme erilaisiin hankkeisiin oppilaiden koulunkäynnin ja kasvun tukemiseksi.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Mikkolan koulun ns. YTY-toiminta on aloitettu syksyllä 2001. Saturnuksen päivähoitoyksikön kanssa tehtävän YTY-toiminnan tavoitteena on lähentää esi- ja alkuopetusta sekä helpottaa esikoululaisen siirtymistä kouluun. Toiminnassa on mukana kaksi esiopetusryhmää ja neljä alkuopetuksen luokkaa: kaksi ensimmäistä luokkaa ja kaksi toista luokkaa. Nämä muodostavat kaksi esi- ja alkuopetuksen yhteistyö- ja yhteistoiminnallisuustiimiä. Toinen tiimi toimii koulun tiloissa ja toinen päiväkodin tiloissa.

Oppimishetkissä lapset jaetaan ryhmiin tarkoituksenmukaisesti toiminnan mukaan. Yhteiset projektit, juhlat, retket ja tapahtumat ovat tärkeä osa toimintaa. Oppimishetket perustuvat leikkiin, yhteistoiminnallisuuteen sekä tutkivaan ja kokeilevaan oppimiseen.

Nivelvaiheet

Nivelvaiheyhteistyö mahdollistaa oppilaan koulupolun sujuvuuden. Alanivel tarkoittaa esiopetuksesta ensimmäiselle luokalle siirtymistä. Päiväkotien ja koulun yhteistyön tavoitteena on helpottaa koulun aloittamista ja lisätä esikoululaisten tutustumista koulun toimintaan. Tiedonsiirtotapaamisissa esikoululaisista annetaan tietoa vastaanottavalle koululle, jotta mahdollisesti tarvittavat tukitoimet voitaisiin aloittaa jo koulun alkaessa.

Ylänivel tarkoittaa vaihetta, jossa oppilas siirtyy luokanopettajajärjestelmästä aineenopettajajärjestelmään. Kuudennen luokan oppilaista kerätään koulunkäyntiin liittyviä tietoja, joiden perusteella muodostetaan seitsemännet luokat. Luokkajaoista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille ennen lukuvuoden loppua. Lukuvuoden alussa järjestetään tiedonsiirto alakoulun opettajien, erityisopettajien ja oppilashuoltotyöryhmän jäsenten sekä yläkoulun ainelehtoreiden kesken.

Toisen asteen nivel tarkoittaa yläkoulusta toiselle asteelle siirtymistä. Toisen asteen nivelvaiheessa yhteistyötä tehdään Vantaan ammatillisten oppilaitosten ja lukioiden kanssa. Yhteistyö on esimerkiksi tutustumista toisen asteen oppilaitoksiin ja niiden tarjoamiin opiskelumahdollisuuksiin. Toisen asteen nivelen yhteistyössä keskeisessä asemassa on oppilaanohjaus ja opinto-ohjaajan tekemä työ yläkoululaisten parissa.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden siirtymiseen liittyvissä aikatauluissa ja käytänteissä noudatetaan kaupungin määrittelemiä aikatauluja ja ohjeistuksia. Näin toimitaan myös silloin, kun oppilas siirtyy valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen.

Kielitietoinen koulu

Mikkolan koulussa jokainen opettaja on kielenkäytön ja eri tekstilajien opettaja. Kieltä opetellaan käyttämään tarkoituksenmukaisesti eri tilanteissa ja asiayhteyksissä. Oppiaineen sisältöjen opettelemisen lisäksi tavoitteena on, että oppilas harjoittelee kyseessä olevan oppiaineen käsitteistöä ja kieltä.

Pidämme Mikkolan koulussa tärkeänä suomen kielen oppimista, koska yhteinen kieli on olennainen perusta kaikessa oppimisessa sekä ihmisten kanssakäymisessä. Monikielisyys ja -kulttuurisuus tehdään näkyväksi koulun arjessa ja oppimistilanteissa huomioimalla oppilaiden äidinkielet.

Käytämme oppitunneilla monipuolisia ja havainnollistavia menetelmiä:

- ydinkäsitteet ja avainsanat selkeästi esille
- selkokielineen opetus
- kuvat
- ajatuskartat
- videot
- asioiden piirtäminen
- keskustelu
- vertaistuki
- oppilaiden omien kielten ja kulttuurien esiin tuominen
- oppimispäiväkirjan kirjoittaminen
- kielikerhot
- tukioetus omalla äidinkielellä

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kielitaidon kehittymistä ja kokonaistilannetta arvioidaan monipuolisin menetelmin oppimissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Pyrkimyksenä on oppilaan osaamisen arviointi yleisten arviointikriteereiden perusteella niin pian kuin oppilaan kielitaito sen mahdollistaa. Oppilaan kielitaidon

kehittymistä ja opinnoissa etenemistä tuetaan tarvittavilla keinoilla. Pidämme tärkeänä, että yhteydenpito maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kotien kanssa sujuu kielen asettamista haasteista huolimatta. Järjestämme eri kieli- ja kulttuuritaustaisille perheille omia vanhempainiltoja, joissa käsitellään vaihtelevia ja kulloinkin ajankohtaisia teemoja tulkkien välityksellä.